

N:o 16.

Ank. till Riksd. Kansli den 4 Maj 1885, kl. 5 e. m.

Första Kammarens Tredje Tillfälliga Utskotts Utlåtande N:o 4, i anledning af väckt motion i fråga om kontroll öfver tillverkning af och handel med konstsmör.

Till Utskottet har blifvit hänvisad en inom Första Kammaren af Herr *Kockum* väckt motion, N:o 60, hvaruti motionären anför:

att, hvilken åsigt man än må hysa om gagnet för näringarne af en fri täflan, hvar och en dock måste önska se denna täflan försiggå på ett fullt redbart sätt;

att det svenska smöret på senare åren fått en konkurrens uti en eftergjord falsk produkt, det s. k. konstsmöret, butterinen, och att en betydlig import deraf till Sverige redan eger rum, till följd hvaraf den inhemske smörförbrukaren lätt kan blifva bedragen på den vara han köper;

att smörproducenter och exportörer lida stor skada derigenom att dylikt konstsmör här införes och ompackas samt sedan säljes till England såsom svenskt smör, hvarigenom det anseende det svenska smöret förvärfvat sig på världsmarknaden kan helt och hållet gå förloradt;

att man i flera länder utfärdat lagar och förordningar rörande handel med konstsmör, gående derpå ut, *dels* att alla efterbildningar eller blandningar af naturligt smör endast få utbjudas, försändas och säljas under namn af margarin, *dels* att alla kärl, hvaruti sådant utbjudes och försäljes, skola vara af annat utseende, färg och form än de vanligen brukade smörfastagerna och dessutom märkas med ordet margarin, *dels* att

Bih. till Riksd. Prot. 1885. 8 Saml. 2 Afd. 1 Band. 10 Häft.

brott häremot straffas med böter från 200 till 2,000 kronor och varans förlust samt i några länder fängelsestraff; samt

att tiden nu synes vara inne för vidtagande af liknande åtgärder äfven här i Sverige, om ej stora förluster skola uppstå.

På grund häraf föreslår motionären, »att Riksdagen i underdånig skrifvelse till Kongl. Maj:t anhåller, att snarast möjligt måtte utfärdas förordning om nödig kontroll öfver tillverkning af och handel med konstsmör.»

Den fråga, motionären här underställt Riksdagen, har under senare tider ådragit sig icke ringa uppmärksamhet, och särskildt hafva mejerierne funnit sig lifligt berörda af den fara, som hotar deras industri, i fall förfalskad vara får tränga sig in i smörexporten och göra det svenska smöret misstänkt i utlandet. Uttalanden om nödvändigheten af lagstiftningens ingripande hafva redan låtit sig höra från olika delar af landet, och senast har det här i Stockholm i dessa dagar hållna allmänna mejeristmötet bestämdt uttalat sig för särskilda lagbestämmelser till skydd mot bedrägeri för så väl producenter som konsumenter af smör. I samma syfte uttalade sig deltagarne i skånska mejerieställningen den 3 sistlidne Mars, och ett hushållningssällskap har redan hos Kongl. Maj:t gjort underdånig framställning i ämnet.

Både i Malmö och i Stockholm hafva mötena under öfverläggningarne uttalat sig om den rigtning, i hvilken man önskade att lagstiftningen skulle gå. Sålunda syntes man vara ense derom, att intet hinder borde läggas i vägen för import, tillverkning och handel med konstsmör, hvilket väl beredt utgjorde ett sundt och billigt födoämne, men att lagstiftningen borde så mycket som möjligt förhindra afsigtlig eller oafsigtlig förblandning vid smörhandel af det äkta och det konstgjorda smöret, och att bedrägerier vid denna handel belades med särskildt straff, äfvensom att, om böter härtill användes, dessa borde bestämmas temligen höga, enär det kunde vara en lönande affär att sälja konstsmör för äkta.

Utskottet har funnit motionärens förslag värdt Riksdagens uppmärksamhet, i all synnerhet som tillverkningen af mejeriprodukter och exporten af smör på senare åren lyft sig till sådan höjd, att denna exportartikel är en af de betydligare och, i betraktande af den korta tid, hvarunder den från intet nått sin nu varande siffra — 9,500,000 kilogram år 1884 — kan antagas komma att ytterligare ansenligen ökas.

Att undanrödja anledningar, som kunna misskreditera en utförselsartikel af denna betydighet, måste, enligt Utskottets mening, vara en angelägenhet af tillräcklig vikt för hela landet att väl motivera en särskild lagstiftning.

På nu anförda skäl får Utskottet alltså hemställa,

att Riksdagen i underdånig skrifvelse till Konungen anhåller, att snarast möjligt måtte utfärdas förordning om nödig kontroll öfver tillverkning af och handel med konstgjordt smör.

Stockholm den 4 Maj 1885.

På Utskottets vägnar:

D. NORDLANDER.
